

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adaosul sale „Foaia Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobîrnaci”, — e următorul; pe un an 10 cor.; pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an!
Pentru America trei dolari pe an.
Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaie națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiuni:

1 pag. 60 cor., $\frac{1}{2}$ pag. 30 cor., $\frac{1}{4}$ pag. 15 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

Pășunea lor de-odinioară, vatră de lumină azi pentru noi!

Precum călătorul însetat și ars de arșița și năduful zilei, dînd în drumul său peste un loc frumos, verde, cu un izvor rece și limpede, bea din el cu sete de par'că nu să mai satură, iar trebuind să plece dela el mai departe, cu drag își întoarce mereu macar gîndul spre binefăcătorul izvor, să desfătează reîmprospătîndu-și în minte plăcerea de care a avut parte lîngă el, — așa și noi, bieți drumeti însătați și arși de năduful luptelor prin a căror pirjol avem să trecem, și cari dădurăm de-odată peste locul minunat, plin de verdeață grasă și la mijloc cu bogată fîntînă ce-și revărsa izvoarele în jurul său la marea adunare dela Blaj, — acum, că ne depărtăm tot mai mult de ea, mergînd în sorocul nostru, cu drag ne întoarcem mereu și mereu cu gîndul macar, la fermecatul loc, la a cărui izvoare atît de plăcut și bine să adăpară sufletele noastre 3 zile de-arîndul. Ne gîndim mereu la ele, ni-le închipuim de nou, le trăim cu simțirile de nou, — căci și numai amintirea lor, ne face atîta bine. Iaca de ce ne aducem în această clipă aminte:

Era la întîia ședință a adunării sărbătorești a Asociațiunii. Președintele Andrei Bârsanu o deschisese cu frumoasa vorbire din care am dat în numărul trecut cîteva spice de aur, — iar după dînsul îndată a cerut și a luat cuvînt Excelența Sa Metropolitul Dr. Victor Mihali, și salutînd și binecuvîntînd »Asociațiunea« în mănăstirea Sfintei Treimi, printre altele a spus:

...»Asociațiunea trebuie să rămîie sub aripile ocrotitoare ale bisericii. Biserica îi recunoaște rostul ei mai înalt, de cultivătoare a limbii, al acestui mijloc, de care să folosește și biserica în cho-

marea ei religioasă, cînd împlinește porunca dumnezească: „Mergeți și învățați toate popoarele în toate limbile.

„Mănăstirea (catedrala în care să ținea adunarea) aceea, să află pe locul, pe care Apafy I-ului (principele Ardealului, a cărui moșie era Blajul pe vremuri) își avea pășunea pentru stava sa!

„Azi pe acest loc să înalță biserica noastră biruitoare, cînd poate să strîngă la sinu-și atîta lume românească! În școlile ei (a acestei mănăstiri) să adăpostesc pe an aproape 1000 (o miie) de vîrstare ale neamului, cari toate sunt menite pentru slava limbii!“

Iată o prea frumoasă întimplare, anume și isteț aleasă din istoria tristului și totuși vrednicului nostru trecut, de Excelența Sa Metropolitul Mihali. Un praznic al înălțării sufletelor românești, era praznicul ce să desfășura în Blaj și în sfînta catedrală în acele clipe, — și par'că prin nimic Excelența Sa n'ar fi putut ajuta la înălțarea acestor suflete spre mîndrie nobilă, spre încredere în sine și în viitorul acestui neam, ca chiar prin scoaterea la iveală a pomenirii, că: loc de pășune stavei de animale alui Apafy I. era acest loc, pe care azi strălucește înălțîndu-și falnică turlele spre cer, ca două degete ce arată evlavioase și jurătoare spre Dzeu, mîndra Mănăstire, și în jur de ea tot atît de mîndre să întind șirele lungi de școli, cari sunt tot loc de pășune, dar nu mai mult pentru stavele celor încrăviți, ci pășune sfîntă sufletelor a mii și mii de fii ai poporului nostru, cari zburdă pe acest loc întărîndu-și inimile și mințile în iubirea de neam și de lege!

Ce deosebire ai poruncit, Doamne, să se pîrîndească

pe același loc! Nainte-cu 200 ani pășune stavelor lor, — azi vatră de lumină, pășune sufletească, pentru nii și mii de Români!

Așa schimbă Dzeu rosturile pămîntului, rosturile plaiurilor, rosturile popoarelor chiar, a unora pe locul altora.

Pășunea nemeșască, principescă, dela Blaj, a prefăcut'o Dzeu în vatră de foc departe luminător și încălzitor pentru poporul românesc din această patrie, — și din »sălbateci« ce erau Români pe acele vremuri, — după mărturisirea foilor maghiare a căror glas l'am arătat în numărul trecut, — ei au ajuns azi un popor în bună măsură știutor de sine, cu o cultură de care vrășmașii nostri încep să se îngrozească, știind că ea va aduce mîntuirea și desrobirea noastră deplină!

Munciți numai, Români, mari și mici, sus și jos, cu stăruință de fer la întărirea sufletului românesc și luminarea lui, și atunci, peste zeci de ani, în zeci de locuri vom putea arăta, ceea-ce Exc. Sa Metropolitul Mihali a arătat la Blaj, că: Pășune stavelor lor au fost aceste plaiuri, vetre de lumină sunt ele azi în stăpînirea noastră!

UNELE—ALTELE

CERCETARE

pentru alegerea dela Ighiu.

Martî, în 6 Sept. s'a început și ascultarea martorilor chemați de recursul dat din parte românească pentru a dovedi nelegiuirile obraznice ce s'au săvîrșit în jurul alegerii dela Ighiu, în care a fost răpit scaunul de deputație a unui Român și dat unui domnișor pîntenos, fără nici o vrednicie.

Di Dr. A. Vlad, apărătorul recursului, s'a dus să fie de față la ascultarea martorilor. Are cea mai bună credință, că această alegere va fi negreșit nimicită.

Vom da știri despre ascultarea martorilor.

„De omenie“...

Cînd știe omul slab, să fie și el „de omenie“...

Ne uităm peste răspunsurile date de unii dintre oamenii chemați naintea judecătoriei pentru a fi ascultați cu privire la alegerea dela Orăștie și mișelile ce s'au săvîrșit cu vîrf și îndesat în jurul ei. Și vedem lucru ciudat: O parte dintre oile rătăcite ale poporului nostru, acei alegători în care încă nu e stricat cu totul sufletul, cari au fost prinși atunci în mrejele stricăciunii rușinoase, dar le pare rău și ar face lucrul nefăcut, — acești sărmani frați ai noștri au în fața judecătorului o ținută ciudată de tot: Ar împăca ei, de-ar putea cumva, și pe unul și pe altul, s'ar închina iarăși lui Dzeu, după-ce s'au dat odată mamonei, — dar, aci apoi stă ciudățenia lor de judecare: ei ar vrea să împăce cumva și pe unii și pe alții, de sfîntenie s'ar apropia, de păcat de tot nu să știu lăpăda! Și așa apoi vezi pe unii din ei spunînd că: „Da, e drept, am fost dus ca cu puterea în tabăra contrară spre care nu mă trăgea glasul cel curat al inimii, acolo mi-s'a dat mîncare și beutură mai multă decît de lipsă, după ce am votat cu ei am căpătat și bani“... — adevădă pe față că trimișii dușmani nouă, s'au folosit de mijloacele neiertate și necinstite ale hărănirii peste oit să cade, au umblat și cu bani, au îmbătat pe oameni și așa i-au tîrît la vot! Dar, în capul lui mărginit, își zice: „Să spun însă și pentru hăștia o vorbă cît de cît!“... și adaugă dreptăceea: „...Că însă, cu cine să votez, nu mi-a zis nime“, sau: „...dar ce am căpătat a fost pentru că răușie“...

Județului nici nu-i trebuie mai mult. Tu prostule spui că ai căpătat beutură și bani, dar tot tu coperi apoi cu vorba dela urmă, că aceea n'a fost mîncare cumpărată, nici banii n'au fost arginți pentru care să-ți vinzi neamul, oi și s'au dat așa de dragul ochilor tăi!

Cu alte cuvinte: Românul cel slab, în mărginirea lui, crede că dacă și-a făcut odată lucru cu necuratul de i-a făgăduit sufletul, — apoi, deși mai tîrziu vede ce mișelie, ce crimă, ce păcat neiertat a făcut, — el trebuie totuși să fie așa „de omenie“(?), să nu să lăpede cu totul de ispitorul său, care

l'a băgat în rușine și păcat. Dacă a mâncat din vasul lui spurcat și a prins bani din mâna lui hoțască, — apoi el acum e dator a-l cooperi nițel și pe cel ce l'a necinstit! Nici macar curagiul și cinstea lui Juda, care a lăpădat Jidovilor în față banii stricăciunii și apoi a mers de s'a spinzurat, — nu îl au.

Vai de voi, oameni de nimic care mai și jurați pe astfel de vorbe păcătoase! În acest fel și în acest caz, știu și acești Români să fie „de omenie“.

Oaspe rar.

Intitul ministru al României prin Ardeal. Ziarul „Veința Națională“ din București, scrie: D-nul P. Carp, președintele consiliului de ministri, a plecat din Sinaia cu automobilul la Borsec.

În drum: dl Carp va vizita mai multe orașe din Transilvania, dela Borsec, să va duce la moșia d-sale dela Tîbănești.

Băncile și „Asociațiunea“.

„Revista Economică“, foaia oficioasă a băncilor noastre, a făcut, din privilegiul adunării dela Blaj, propunerea, că băncile noastre să între toate (unele sunt, dar multe încă nu!) de membre fundatoare la „Asociațiune“ (plătind taxa de 400 cor. ori și mai mult).

Avînd în vedere că „Asociațiunea“ e în preajma unui nou avînt, sub conducerea noului ei președinte dela care mult nădăjduim, — nu mai încapă îndoială ca propunerea „Revistei Economice“ e cu totul la locul ei, și am dori să putem vesti în curînd, că nici una din băncile noastre nu a rămas nesimțitoare față de această propunere.

Căci cu cit acestui prețios așezămînt cultural îi va sta la îndemână o avere mai frumoasă, cu atît poate și el pași mai repede și mai simțit pe căile ce-i sunt puse înainte: spre înălțarea poporului nostru în cultură și bunăstare.

Studiul religiunii la Orăștie.

„Százváros“ scrie că dl protopop Vasile Domșa s'a învoit a propune religia ungurește — lucru pentru care e ceartă de ani de zile aci.

Adevărul e: Dl protopop Domșa a declarat că va propune tinerilor obiectul principal al religiei: liturgica și dogmatica (cari cuprind aproape tot ce e de propus) numai în limba liturgică a bisericii, românește! Iar de-a avea de propus ceva din istorie ori constituție, — acelea le va propune ungurește, dacă îi va da voie și consistorul dela Sibiu.

Autoritățile noastre bisericăști au și ele cuvînt încă.

Sfințire de școală în Sântindreș.

Prin vrednica stărnință a domnului preot George Popovici, poporul nostru bun din comuna Sîntindreș (Îngă Deva) și-a zidit o școală nouă și frumoasă, pe care o sfințește în ziua de Sîntămăria mică. Din acest privilegiu Despărțămîntul Deva al „Asociațiunii“ iese în comună și ține prelegeri folositoare populare. Vor vorbi poporului dl protopop Dr. Debre, apoi dnii advocați: Fr. Hossu-Longin, Dr. Iustin Pop, — și alții.

Frații noștri din Sîntindreș, vor avea privilegiu a auzi în această zi și o prea frumoasă cîntare de cor bisericesc și lumesc: „Reuniunea română de cîntări din Orăștie“, invitată de dl preot Popovici, va ieși pe aceea zi în Sîntindreș și condusă de zelosul său dirigent dl Ioan Branga, Inv. în Orăștie, va cînta, la sfînta liturgie în biserică, iar spre sară va da un Concert, cîntînd prea frumoase și plăcute cîntări naționale.

Tot atunci, după sfințirea școlii, va fi prînz comun (banchet), iar după prelegerea Asociațiunii, petrecere populară.

Va fi o frumoasă sărbare culturală cea sfîntă zi, în comuna noastră vrednică Sîntindreș.

Glasul unui Ungur despre adunarea dela Blaj.

În „Budapesti Hirlap“ de Mercuri (6 Sept.) un Ungur, Kos Mihály din Stana (Îngă Cluj), publică o „Scrisoare despre adunarea dela Blaj“, în care să ogîndește de minune măsura în care l'a mușcat de inimă șerpele pizmei și-al urei, pentru-că au văzut cea adunare avînd o curgere așa de măreață și serioasă. Iată ce spune Maghiarul nostru și ce ne dorește apoi:

„Dacă eu aș fi aici în Ardeal preot ungar, atunci predicăția mea de Damineca trecută mi-aș fi început'a cu cuvintele alese din psalmii lui David: „Doamne, care tare ai înmulțit pe dușmanii mei, că mulți sunt cei ce mă atacă pe mine!“

Pentru-că eu am văzut adunarea „Asociațiunii“ și aș fi dorit să vorbesc poporului meu maghiar despre zilele dela Blaj.

„Am văzut acele sărbări și știu, că biruința Valahimei din Ardeal asupra noastră au fost aceleale Aș vorbi poporului meu despre dușmanii noștri, dar nu i-aș injura, și nu aș neocoti munca lor.

„Căci am văzut adunîndu-se în Blaj șase mii de oameni: domni și doamne din România și din toate culturile țării noastre: vlădici, profesori, proprietari, advocați și deputați, predicatori săraci și dascăli, meserieși și negustori și popor de rînd, o societate întreagă. Și acești oameni de atîtea feluri toți au venit acolo din însuflețire, de voia lor; nu ca să mînce, nici ca

să bea, numai ca să se însuflețească, să învețe, să și asculte conducătorii, să și sape cuvintele lor în inimă, să poată duce acasă plăcere de muncă pe încă zece ani, și celor rămași acasă mîndrie națională!

„Asta noi Maghiarii n'o știm face ca ei. Noi Ardelenii suntem oboșiți și luarea aminte a obștei mari din Ungaria, nu și bate acum capul cu soartea ungarimii ardelenel (Aha! Aci vi-i bubă! A-ți voi să trageți nițel folos, după adunarea Românilor dela Blaj: să stoarceți un pic de ajutor nou dela stat, niște grăunțioare!.)

„Iar foile sunt oglinda obștei: În zilele adunărilor dela Blaj, foile din Pesta au publicat, citîva articoli, despre adunările Astrei, — dar e drept și aceea, că scrisesele unora, încă și a unor foi însemnate, au fost grozav de greșite și ciudate!, — dar inte au isprăvit'o cu ea, și azi îmblătesc mai departe în sec la paele obstrucției din dietă.

„Dar noi nu putem trece așa ușor la munca de toate zilele peste lucrul acesta, căci în urmă acest joc merge pe pielea noastră. Și noi vrem să și învățăm ceva acole în Blaj, căci avem mare lipsă de asta, și ai putut învăța acolo mult — dela Valahi.

„Am văzut acolo o puternică adunare națională, și am auzit vorbiri grozav de serioase. Dar n'am văzut pozare (flăsturări neserioase) nici n'am auzit vorbe goale!

Asta e o învățătură.

Am văzut apoi acolo o armată: armată națională. Căci adunarea asta nu mai e herdele lui Iancu și Axente, asta nu mai sare asupra noastră cu coasele și cu tunurile de lemn! Și nu să va pune, mai mult în slujba Vienei. Asta e deja aci națiune, care s'a înzestrat prin muncă știutoare de sine, cu bani și cu cultură!

Asta e a doua învățătură.

Am văzut cum poporul îngrămădit acolo, sorbea învățăturile conducătorilor săi, cu ce însuflețire asculta vorbirile lor de multe ori plătisitoare, că era mulțumit cu tot ce căpăta, nu critica nimica, și plătea bucuros filterii sei pentru Asociațiune. Și nu a fost acolo vre o nerînduială, n'a fost vorbă de politică, n'a fost ațîțare; am auzit numai numeri reci, vorbitorii înșirau faptele reci, liniștit, aproape plătisitor.

Și nouă așa ni-a rămas părărea, că această adunare a fost una din cele mai mari întimplări politice a anilor din urmă, aceasta a fost cea mai primejdioasă agitație (ațîțare) politică naționalistă!

Asta e a treia învățătură.

Marele nostru gazetar de odinioară Gustav Beksics, luptătorul pentru idealele maghiare până la cea din urmă răsufletare a sa, — o prorecie odată, nici nu așa demult, că îndată ce românimea Ardealului s'a întărit în cultură, avere și social,

dela data aceea încolo ființa maghiară a Ardealului, ajunge a fi tare îndoelnică!

Azi, după adunarea Astrei, putem ști, — dacă numai nu ne astupăm urechile și nu ne închidem ochii, — că societatea românească cea rînduită ca avere, social, și și ca cultură, — e gata! Și societatea aceea e în curat cu puterile sale, cu scopurile sale; această societate disciplinată (ține la rînduială), e fanatică și idealistă. Această societate e — națiune!

Cetesc din Psalmi: În drumurile noastre ne-au încunjurat ei pe noi și numai aceea o gîndesc, cînd să ne pună la pămînt!... — „Asemenea leului ce-și pîndește prada și a puilor de lei din peșteri!“

Această societate valahă e atît de mult dușmanul nostru firesc, încît pe acesta nu-l mai putem cîștiga pe sama noastră, nici cu vorba frumoasă, nici cu siluirea. Aceea ce statul și societatea jertfește pentru scopul acesta, e muncă cu totul fără folos și risipire zadarnică de puteril Valahului din Ardeal de voia lui nu s'a face Ungur până-i lumea! (Ba bin' că nu!). De învățarea limbii maghiare n'are de lipsă, — dar noi Ungurii din Ardeal cu mult mai mult avem lipsă de învățarea limbii valahel!...

Și așa mai departe o duce scriitorul maghiar pe glas de plîngerii de-alui David ori Ieremia, recunoscînd multe adevăruri, despre zădărnicia sforțărilor lor de a ne preface pe noi în aceea ce n'am fost și nu vrem să fim.

Dar apoi, — aci să arată capul scrintit maghiar, ca și la alți sute și mii de frați gînditori ori scriitori ai săi, — drept încheere, drept arătare a căii care să deslege dară grija asta patriotică, — nu să zică dară: Iacă fraților e vremea să ne schimbăm puterea față de acest popor, care nu mai e „herdele“ lui Iancu și Axente înarmat cu coase și cu tunuri de lemn, ci înarmat, ca și noi, cu armele culturai și a muncii, și a bunai stări, și care acugi ne ajunge, — haid de pe acum să-l tractăm ca pe semen, ca pe un neam eu care avem să trăim împreună, și mai bine va fi și de noi de-om începe a trăi bine cu ei, —

În loc să vorbească așa, știți ce propune și cere patriotul maghiar dela ocîrmuitorii țării noastre? Cere ca: statul să se arunce acum până n'o fi tirziu, asupra noastră: să ne zmulgă toate armele din mîni să ne iee adică puțința de a ne lumina și desvolta mai departe, și numai pe ei să-i încarce cu noue și noue armaturi.

„I-ar fi datorință să ne slujească nouă toate mijloacele, toate armele, și dela Valahiei noștri să zmulgă toate mijloacele, toate armele, cu care ne pot strica nouă!“ — zice el. Speriat par'că și el de norozia ce o cere, urmează apoi:

„Asta o putem numi nedreptate, și putem zice lucru neomenos: în

Unde au fost buni Românii?

— Dela adunarea dela Hațeg. —
Vorbirca dlui Dr. St. C. Pop.

„Dă-mi 20 mii soldați de aceea cu șube albe și în opinci, și-ți cuceresc lumea!“
— a zis Napoleon-cel-mare.

Iubiților frați! Astăzi numărăm 1911 ani de la Christos, și sunt 19 veacuri, de când noi Românii ne aflăm aci, pe acest pământ! Cine cește istoria acestor 19 veacuri, va vedea, că noi mai mult zile de durere am avut, decât de bucurie, și dacă totuși dintre popoarele cari erau pe vremurile acelea, numai noi am rămas, este asta dovadă nu numai despre hărnicia și vrednicia noastră, fără, că și Dumnezeu cu noi ține! (Așa-i, strigă mulțimea).

Iubiților frați! În cele 19 veacuri de care vă vorbeam, nu era vară, nu era toamnă, să nu fiți chemați la arme, când spre Miază-zi, când spre Răsărit, fiindcă Turcul sau Tătarul dracului, nu da pace locuitorilor. Voi, dragilor mei, totdeauna ați alergat și văți vărsat sîngele în timpurile cele mai grele, pentru țara această! Când purta războaie casa domnitoare cu Francezii, frați de-ai noștri, am fost duși în contra Francezilor și ne-am bătut în contra lui Napoleon-cel-Mare! Ne-am dus, fiindcă am fost un popor credincios. Napoleon-cel Mare a văzut odată o ceată de soldați în sumane sure și în opinci, și a întrebat pe un general! Spune-mi, cine sunt soldații aceia îmbrăcați în sumane albe? I-s'a răspuns: „Sunt Români!“ (Trăiască!) Atunci a zis Napoleon cuvintele cari au cutreerat toată lumea: „Dați-mi 20.000 de soldați cu sumane sure și opinci, și voi biruiți a doua oară lumea!“ (Trăiască). Și au venit, fraților, apoi războaie în patrie, și s'a zguduit tronul! Pe noi ne-a chemat întru ajutor, și ne-am dus. Au venit lupte crâncene cu Italieni, frați mai de aproape ai noștri, și iarăși ne-am dus de ne-am dat sîngele. Și atunci, iubiților frați, era bună vorba românească, era bună opinia și laudau mămăliga Românilor (risete, Trăiască!), și când au făcut Românii fapta eroică, despre care cu minune să vorbește și astăzi, că un arhiduce a zis unui colonel român, soldat ieșit din opincă, „Tu ai să-mi cucerești cetatea aceasta, pentru-că numai tu o poți cuceri!“ Românul ia zis: „Lasă-mă să-mi pregătesc eu soldații!“ Și s'a dus și a spus ficio-rilor români: Legați-vă curelele la opinci, și vă pregătiți, pentru-că trebuie să facem cinste împăratului! Așa au și făcut și au învins! (Trăiască).

După aceste zile furtunoase, iubiților frați, a venit anul 1867. Să împăcară Ungurii cu Domnitorul și la aducerea legilor de atunci, s'a uitat atunci de noi! Iar acum vin cu o nouă lege, care ne degradează pe noi naționalitățile, de cetățeni de a doua și a treia mână, nu mai

țin samă de limba noastră, ci de acum și la cătane, vezi drace, vom vorbi cu tălmăci! Numai că și folosul va fi ca al tălmăciilor, fiindcă tălmăciul totdeauna rău tălmăcește. Și apoi mă tem, că și noi rău vom sluji pe împărat, dacă ne-a lua la cătane limba noastră! (Așa-i).

Iubiți frați! Să poate suferi aceasta? Nu să poate! Să poate că prin noul plan de legi militare, să se urmărească nimicirea noastră națională, chiar și la miliție? Parcă imi vine să cred că cine o venit cu legea aceea, și-a perdut mințile!

Dar nu e numai atita, iubiților frați, ci ei vreau să ridice armatei comune dela 103 mii regrăți pe an, la 159.000, din cari noi din țara ungarească să dăm 24.000 cătane mai mult, și din acest număr noi Românii dăm numărul cel mai mare, căci Ungurul când îi merge rău, fugă la America. Numărul mai mare din acei ce merg la America, este a Ungurilor, căci lor nu le place a trăi rău și nu-s dediați cu suferința, ca noi! (Așa-i) Și dacă să ridică dările apoi oare n'avem dreptul să întrebăm: Mai poate birul țara aceasta biruri nouă? (Nu! Jos cu ei!) Credeți DVoastră, că poporul are să mai poată da 200 milioane pe an? Da de unde Doamne? Și apoi mamele române ar trebui să facă mai mulți feciori ca să trimită mai multe cătane la arme. (Risete). Și pentru-ce dragilor mei toate acestea? Ci-că, pentru-ca să fim noi „putere mare“. Dar ce dracu avem noi lipsă să ne fălim? Omul sărac trebuie să-și îngrijească de sărăcia lui și nu are drept să se fălească! Cine are milioane, ăla să se fălească, dar noi în țara aceasta nefericită, alte biruri nu mai putem suporta. (Așa-i) Cerem aducere de legi cu dreptate pentru toți.

Vă mulțămesc, fraților, de dragostea care mi-ați arătat o, și doresc să ne vedem în zile cu mult mai bune decât acestea! Să trăiți! (Trăiască!)

Goreșpondență.

Alegere de preot în Romoșel.

Nu de mult parochia Romoșel, una din cele mai bune din tractul Orăștiei, ajunsese vacantă prin trecerea părintelui N. Roman la altă parochie în Zarand.

Era de întrevăzut deja de pe atunci, că Românii romoșeleni, cari știu prețul și ocrotul pe cărturarii din mijlocul lor, vor arăta și la această alegere că sunt oameni cinstiți și înțelegători, dezbrăcați de ori și ce patimă ori dușmănie ce i-ar dezbină alte dăți, și la alegere vor fi la culmea înțelegerii bune.

Romoșelenii să țin de neamul „pădurenilor“, oameni cu rosturi bune. Sunt oameni buni, tari în credințele lor și dîrzi întru apărarea și izbîndirea dorințelor lor. Găsești între ei oameni așa de cuminți, atîta de prevăzători, cu așa chib-

zuală în cumpenirea treburilor de obște și naționale, în tot trebuie înaintea multora să te închini!

Acești buni Români, cari prin hărnicia lor au putut ridica Romoșelul la stare înalt s'ar putea numi „satul cu comorile“, acești frați au avut zilele trecute de împlinit un act de mare însemnătate, în ziua de 20 August și anume: alegere de preot.

Nu adeseori e dat unei comune de a săvîrși astfel de alegeri, pe cari am putea spune că să razimă toată buna noastră dezvoltare ca popor! Că toate chemările noastre culturale, economice și morale, în mare parte atîrnă dela norocoasele alegeri de acestfel, prin care să pun șiruri de noi ostași în focul luptei ce să dă.

Î dară prea firesc, că o comună cum e Romoșelul, care are oameni inteligenți, inime bune și bineînțelegătoare, să urmărească mai presus de toate a-și căpăta un bun paznic al bunurilor bisericesti și naționale, prin alegerea ce au de făcut. Așa s'a și întîmplat. Cu toții s'au cercetat inimile și au înțeles că cea mai bună ținută vor vedea-o atunci, când vor alege de preot pe fiul comunei lor.

Și au ales pe tinerul, cleric absolut, *Traian Mihailă*, fiul fostului preot al Romoșelului, un tînar cu trecere și iubit. Alegerea a condus-o dl protopop V. Domaș, care a desfășurat înaintea poporenilor, menirea și însemnătatea preotului de azi, și poporul l'a ales fără nici o împotrivire. Astăzi dl Tr. Mihailă este alesul comunei sale, și de dsa să leagă azi un mănunchiu întreg de nădejdi vii, cari să așteaptă să le intruzeze, să le dea haina și farmecul vieții. Știindu-l bărbat tîner care cunoaște glasul vremii și ascultînd tainica chemare a ei, noul preot să va da unei lucrări de premenire, și nu să retrage ca un învins de pe cîmpul luptelor noastre de multe feluri.

Pe cît îi cunosc, noul preot nu să va închide de aceea ce-i vor cere sfaturile nu numai în biserică, ci și afară în larg, fiind peste tot locul ostaș bun la postul său. Va avea, nu-i vorba, multe și grele datorii, dar peste toate va trece ușor, dacă va purcede ca un luptător, insufletit de sîntenia luptei ce trebuie să ducă.

Acei cari îl cunoaștem pe nou alesul tîner preot, că e bun și fără răutate, făcător de pace și astfel merit a împreuna și pe cei cari altfel pe depărtate căi își umblă, — cu tot dreptul legăm cele mai frumoase nădejdi de viitoarea dsale păstorire. Cu firea dsale aleasă, va ști strînge la un loc pe frați, va putea face ca pîlcurile turmei sale, care ar trăi cam resfirate unele de altele, să se apropie cu îngăduință și frăție, să-și împreune căile și spre bine cu toții să pășească!

De Dzeu ca în plin să iasă nădejdiile noastre!

I. B.

COLERA.

In Budapesta.

După-ce în cele din urmă zile alui August, să descoperise că au murit de coleră vre-o 3 persoane în Buda, — au trecut 4—5 zile cari înveseliau pe cei-ce duc groază acestui biciu alui Dzeu, căci nu mai murise nimenea în zilele acestea. Vineri, Sămbătă și Dumineca trecută însă (1. 2. și 3 Sept.) au adus iar vești îngrozitoare despre această boală. Anume și Vineri și Sămbătă și Duminecă a murit repede, pe neașteptate, în Pesta cîte un om, despre care cercetarea doftoricească a scos la iveală, că s'a potopit în boală de coleră!

Medicii din Budapesta au luat cele mai întinse măsuri pentru a împedea lățirea mai departa în oraș ori în țară a îngrozitoarei boale. Și, mulțumită pazei bune a lor, ea n'a prins a-și răpi jertfele în măsuri mai mari, așa precum o făcea înainte vremuri când să prindea în țară. Atunci unde își punea piciorul, doboră leasă de oameni, cu sutele și cu miile. Acum abia poate gusta cîte unul doi, așa pe furis, — că îndată sare știința înaintată a medicinei, și-i arde urmele ca cu fer roșu, ca în lături să nu să poată lăți! Numai acestei istețimi a științei medicale de azi putem mulțumi, că nici anul trecut, când iar s'a ivit în Pesta și în Kecskemét, — n'a putut face potopenii mai mari și nu s'a putut lăți peste toată țara.

In Turcia.

— Nu tot așa e însă prinsă de coadă turbata boală în Turcia, cea cu stări de obște tare înapoiate. Acolo slujba de apărare a sănătății fiind mai slab făcută, boala furisată în inima țării, în Tarigrad (Constantinopol), a făcut aci pustiiri grozave și apoi și-a luat raita și încolo peste țară și acum face pustiiri cum făcuse la noi pe la 1873 și înainte de aceea, când a bîntuit în măsură înspăimîntătoare. Iată ce stricăciuni face ea azi prin Turcia:

— Pe marginea Bosforului, lângă Beicos, (aproape de Tarigrad) să află de 2 săptămîni o tabără de 5000 soldați albanezi, ținută acolo sub carantină (pază de a nu veni în atingere cu lumea din jur pentru a nu o molopsi și pe aceea), fiindcă între ei s'a ivit mai întîi boala, și între acești nenorociți colera își învîrte coasa morții în chip sălbatec! În cele din urmă cîteva zile, au pierit aci 850 soldații! De bolnăvit s'au bolnăvit deja jumătate din toată tabăra. Medicii nu mai știu ce să facă. Din 40 ofițeri ai unui regiment, abia 6 mai trăesc.

Nenorociții sunt foarte necăjiți, căci nu au nici hrană trebuincioasă și nu-i lasă să meargă să-și aducă — în Tarigradul însuși să îmbolnăvesc ș'acum zilnic 40—50 de oameni din cari mor 25—30!

— Colera a prins putere și în Brussa, în care mor cîte 25—30 pe zil!

— În spitalul militar din Sa-

ioniki și în casarme sunt 5—6 bolnăviri pe zi.

— În Üsküb sunt 45—48 bolnăviri pe zi, cu 20—25 cazuri de moarte, — în Monastir 50—55 îmbolnăviri, cu 30—40 cazuri de moarte.

Și nenorocitul guvern turcesc, din lipsa de bani, nu poate lua măsurile cari ar fi de lipsă. Primatul Constantinopolului a cerut dela guvern 100.000 funți pentru lupta contra colerei, și sfatul ministrilor a fost silit a-i respinge cererea!

In Austria.

În vecina Austrie, s'au ivit unele cazuri numai în țara Dalmației în Vale-Sanpietro, unde moare cam un om pe zi.

In Italia.

După știri venite din Roma, în Italia colera bintue încă tot îngrozitor. În cele din urmă zile alui August au fost în Italia 1739 îmbolnăviri din cari 624 s'au sfârșit cu moartea. Grozava boală bintue în Italia de jos, în Sicilia, și în Italia de Miază-noapte (vecină cu Austria, de unde a și trecut în Austria morbul).

Nici Roma, capitala țării, nu e scutită de biciul acesta al sorții. În Roma au fost în cele din urmă 6 zile 51 îmbolnăviri cu 34 cazuri de moarte.

Dela începutul lui Iunie, când a prins a să iși colera în Italia, până la sfârșitul lui August, au fost în țară 7000 îmbolnăviri, din cari vre-o 3000 sfârșite cu moarte.

NOUȚĂȚI

Intîia zi de toamnă...

Peste noapte plouase și când am deschis ochii, prin geamul meu să răsună lumina bolnavă a soarelui de toamnă. Am desfăcut încet fereastra și 'n odaie să răspîndi un aer răcoros cu un mires de frunză moartă. Cerul senin de altădată era acum încărcat cu nori, pe cari îi purta la întimplare vîntul, sfîșindu-i mereu în bucăți. Ciudată întimplare! Ca erii fusese încă zi de vară, cu năduf ucigător, și azi de-odată pierise ca prin minune caldul verii, venind în urmă-i acea răceală prea timpurie, care alungă pasările codrului și scutură frunzele lui.

Și, curios, mi-s'a trezit de-odată în suflet un dor ascuns, un dor de ducă, de pribejie în lumea mare. Când am eșit, strada mișuna de băeți cu fața înegrită de soare, sperioși, cari priveau mirați la zidirile nalte ale orașului. Erau băeții de școală, cari în ziua asta posomorită de Intîia Septembrie, părăsiseră casa părintească cu nelușelul ei farmec dulce și s'au trezit de-odată într'un oraș, cu case mai mari și cu oameni streini.

Pentru Intîia oară mi-se ivi în minte întrebarea: eu nu plec? Și prin mintea mea trecură repede, una după alta, scenele înduioșate din copilărie, când în ziua de Intîia Sep-

tembre trebuia să părăsesc casa și să plec în streinii în noaptea din urmă abia puteam adormi și mă trezeam odată cu găinele. Mă sculam, mă pregăteam, făceam pe un petec de hirtie șecoteli și leșeam de zece-ori afară și intram iar în odaie, fără nici o treabă. Pe drum eram totdeauna trist și gînditor, nu că mi-ar fi făcut rău că plec, dar așa îmi venea. Și ani de-arîndul am plecat astfel în ziua de Intîia Septembrie, așa că azi, când vedeam pe alții sosind, mi-a venit pe nevrute în gînd întrebarea: eu oare nu plec?..

Nu, eu nu mai plec. Acea viață de dulce pribejie s'a trecut pe totdeauna. Azi pleacă alții, de a cărora înstrăinare mă înduioșez, întocmai cum alții să înduioșau poate de a mea. Acesta-i rostul lucrurilor și cu asta azi mă împac pe deplin. Și-apoi și înstrăinarea își are farmecul ei. Sufletul ajunge în alte împrejurări de viață, vede multe lucruri, cari au farmecul nouității și pentru o clipă primește puteri noi de muncă și nou avînt. Ori-cît s'ar zice apoi, dar vremea aceasta de pribejie de-odată cu scuturatul celor dintii frunze e cea mai frumoasă parte a vieții! Să leagă atîtea prieteni în timpul acesta, să cunosc atîtea suflete bune, asemenea cărora nici-odată nu mai întîlnim în viață. După părăsirea băncii aceleia, de care abia apucăm să scăpăm, vine banca vieții cu lupta ei meschină de interese pentru traiul și de cîte-ori nu ajungi Doamne, să lovești în această luptă chiar în cei mai buni prieteni ai tăi dela școală. Sufletul te doare, când o faci, dar o faci totuși, căci în această luptă idealismul să sfarmă, și nobleța inimii pierz. Toate ideile de umanitate, de generozitate, pe cari ți-le-a bîgat în cap ani de-arîndul vre-un dascăl cinstit cu barba căruntă, când ajungi în stări gîngăse, pier, să perd și rămîne față 'n față omul poftitor și pătimaș, așa cum să aducea ca pildă al răutății în școală...

Ecce homo!

Orăștie, Sept. 1911.

S. Bornemisa.

Cununie. Dșoara *Alexandrina Baieu* și dl *Teodor Vulpe*, anunță cununia lor, care să va celebra Duminică în 10 Septembrie n. 1911, la 4 ore d. z., în biserica gr.-or. română din Orăștie. — Orăștie, Fenlac. Trimitem sincere felicitări și urări de fericire!

Vlaicu la Sibiu. După ce a trecut peste zborul său frumos dela Blaj, dl ing. Vlaicu, însoțit de dl Oct. Goga și de domnul inginer Negruțiu (Blaj), a mers la Sibiu și aci a expus frumoasa sa mașină de zburat în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus“, unde cine vrea poate să muargă să o vadă, plătind: inteligenții 1 cor., iar țărani, studenții și copiii cîte 50 fl. Mergo și lume streină. Toți își arată plăcerea de vederea ei.

— În Sibiu dl Vlaicu a

fost poftit să facă un zbor ca la Blaj.

S'a învoit și a statorit ca *si de îndeplinire a zborului său de 17 Septembrie n.* (Duminică). — Românii din ținutul Sibiului vor alerga, de sigur, cu miile să vadă și ei minunata arătare, cînd un fiu al poporului nostru face el cel dintii zbor cu mașina peste plaiurile Ardealului nostru! Mergoți, frați, cu toții, și aplaudați pe genialul tiner frate al vostru!

În același timp dl Vlaicu e în înțelegere cu încă 3—4 orașe, cari îl invită să zboare și peste ele: Brașov, Timișoara, Orăștie, Arad, etc. — Creдем că va ajunge la înțelegere și va putea zbură în toate.

*

Cîți bani s'au adunat la Blaj? După cum scot la iveală foile, la Blaj nu a fost mare numai cîștigul moral, sufletesc, al celor ce au putut să ia parte, — ci și frumos cîștig material, bănesc, au lăsat după ele mărețele sîrbări de cari am scris.

Anume: În vreme ce altădată pentru „Asociațiune“ abia să strîngeu la cîte o adunare generală 3—4—5000 cor. din taxe și dăruiri, — la Blaj s'au adunat 16.500 cor. dela membri. Societatea pentru Fond da teatru, a adunat și ea 2000 cor. pentru fondurile sale. — Iar la zborul lui Vlaicu s'au adunat, cum să scrie, 17.000 cor. Dacă pentru scopurile celor 2 Societăți, lumea românească, dînd cîte 2—5—10 cor. a jertfit aproape 20.000 cor., iar la zborul Vlaicu alte 17.000. — ne putem închipui cîți bani au vîrsat în Blaj și comunele ori orașele vecine, zecile de mii de oaspeți ce s'au revărsat în acele zile peste orașul Blajului, care nu-i mai cuprindea, ci cei mai mulți mergeau de dormeau prin satele vecine, alții mergeau cu trenul la Mediaș ori Alba Iulia de dormeau și mîncău, și apoi să întorceau iar!

*

Iorga sîrutînd crucea lui Bunea. Dl N. Iorga, învățatul profesor dela București, cel care mult a iubit pe Dr. Augustin Bunea, precum iubește pe roți oamenii buni ai neamului, — venind și dsa la Blaj pe ziua a treia a sîrbărilor „Asociațiunii“, a mers de a cercetat mormîntul pretinului său răposat Dr. Bunea, și în fața mormîntului atît de mult s'a înduioșat și a fost cuprins de părere de rău după vrednicul bărbat român, că a căzut în genunchi lîngă mormîntul lui și i-a sîrutat crucea rece, rugînd pe Dzeu să-i dea odichnă acestui suflet ales și mai ales să nu uite pe neamul său românesc, ci est mai repede și est mai mulți bărbați cu suflet mare românesc să-i trimită, cum a fos Dnul Bunea.

Român din Țară, ucis de automobil la Brașov. Duminică trecută (8 Sept. n.), precum să vestește din Brașov, o mare nenorocire de automobil a avut loc între Dirste

și Brașov: dl Leon Leonida, un om avut și bine cunoscut în București, a fost ucis de automobilul său lată cum s'a petrecut feroasa nenorocire:

Dl L. Leonida, proprietar din București, mergea dela Sinaia la Brașov cu automobilul, împreună cu soția dsale. În automobil să mai afla și dl Titu Constantinescu cu soția, în urma lor mai veneau și alte automobile plecate tot dela Sinaia. În cel mai apropiat automobil să afla dl dr. Constantinescu cu soția și dl Florian Procopie Dumitrescu, tot cu soția.

Dl Leon Leonida, care își conducea singur automobilul, pornise înainte, și între Dirste și Brașov i-s'a întimplat nenorocirea:

Automobilul s'a răsturnat în șanțul drumului, iar persoanele din el au fost aruncate la mare depărtare!

Volantul automobilului l'a izbi greaznic la cap pe dl Leon Leonida, carea rămas în nesimțire!

Îndată au sosit și celelalte automobile și astfel dnii dr. Constantinescu, Florian, Procopie Dumitrescu au putut da cele dintii ajutoare rănitului.

Leonida a fost urcat în automobil și dus la spitalul din Brașov, unde peste cîteva minute a încetat din viață!

Leonida era în vîrstă de 28 ani și să căsătorise abia de cîteva săptămîni!

*

Moștenitorul nostru de tron: Francisc Ferdinand, a plecat Marță la Kiel (Germania), ca să iee parte la manevra flotei (corăbiilor de războiu) germane. La gară l-a așteptat chiar Împăratul german Wilhelm și o mulțime de bărbați de frunte ai Germaniei și muzica militară în fruntea unei companii de onoare. Când Moștenitorul de tron, s'a coborît din vagon, îmbrăcat în haine de marinar german, muzica a intonat: „Doamne ține și protege“ (Gott erhalte). După recomandările obicinuite, Împăratul Wilhelm și Francisc Ferdinand s'au dus pe vaporul Hohenzollern. Publicul la vederea înalților domni a izbucnit în strigăte de bucurie la adresa lor.

*

Mașinele de zburat în manevre. În toate țările Europei să fac încercări cu mașina de zburat în manevre, ca să se vadă cam ce folos ar putea aduce într'un războiu aceste cele mai nouă iscodiri ale minții omenești. Și ci-că ar fi de fapt de mare folos, că prin ele descoperirile despre tabăra dușmană, ce face cu mult mai iute și mai ușor, ca până acum. Mai potrivite pentru acestea sunt mașinile zise monoplan, fiind ele mai ușoare și mai ușor de cîrmuit. Pentru a arunca bombe în dușmani, sunt mai potrivite în schimb biplanele, care pot purta mai multă greutate și astfel pot duce mai multe bombe, cari apoi vor face

2 învățăcei!

În prăvălia cu mărfuri de ferărie a subscrisului să primese imediat 2 băieți cu 1-2 clase gimn. sau reale, bine dezvoltăți, ca învățăcei, pe lângă condiții favorabile.

Atrag atențiunea părinților resp. tutorilor, că aici în Sălăște este o școală de industrii din cele mai bune, pe care o cercetează și băieții de prăvălie și unde să pot dețolta mai departe.

Cu stimă
Ioan D. Bârsan
Szellstye. (Szeben m).
(262) 2-3

VIN!

Am circa 40 buți de vin, numai original ardelenesc, și îl vînd, dela 60 litri în sus, cu 26 cruceri (52 fileri) litrul.

HANȘ STEPHANI,
Hotel „Transsylvania“
Orăștie.
(69) 28-45

O calfă de măsar

afă aplicare numai decît în atelierul subscrisului.

Lucru destul și pentru iarnă!

Ilie Ioan Colhan
măstru măsar în Laz
(267) 2-3 (Láz u. p. Szászesor).

Un învățacel de prăvălie!

La subscrisul afă imediată aplicare

un învățacel,
sub condițiuni favorabile.

Ioan Nicoară, comerciant
în Piașul-de-sus (Felsőpián)
(270) 2-3 — u. p. Szászesbes.

Anunț.

Subscrisul, absolvent de școala agronomică din Mediaș, caut loc la vre-o moșie pe lângă un salariu cît de modest.

(274) 1-6

AMOS BERCIAN
Szászváros, Romoszshelyi út. 8 sz.

Scriitor de avocat

cu praxă bună, afă aplicare dela 1 Octob. n. în cancelaria subscrisului:

(278) 1-2 **Dr. IOAN HICA,**
avocat, Hașeg.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Siria, (Világos). **PETRU BENEÁ,** căci Vă trimite numai vinuri bune, curate și pe lângă prețurile cele mai moderate.

Vinuri vechi: Vin alb 66 fil., Rizling 68 fil.,
Roșu 76 fileri.

Vinuri noi: Rizling 54 fil., Rizling și Ruge amestecat 50 fil., Siller 52 fil.

Rachie de trevere (cominã) K 160
Rachie de cominã, specialit. „ 2—
Rachie de drojii 2 cor. 20 fileri.
Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachia să expedează sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus și cu rambursă.
Vase împrumute pe timp de 2 luni.
Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEÁ,
proprietar de vii și neg. de vinuri.
(257) Világos, (Arad m.) 5-22

2 băieți de prăvălie

afă aplicare numai decît în prăvălia subscrisului:

(276) 1-2 **IOAN ROB,**
comerciant, Orăștie.

CANDIDAT DE ADVOCAT

afă imediată aplicare în cancelaria avocațială a subscrisului.

Dr. Samoil Vladoane,
(269) 2-2 avocat în Bozovictu.

Ce-e-e? „Tata ne-a slobozit! Că-șs veritabile hilze de cigarette Antinicotin de-alui **JACOBI** în cutii de lemn!“

Ai grijă! Numai cu scrisoarea „**JACOBI**“ e bună!
(64)

Dr. OSCAR LEONHARDT,
medic specialist în morburi de stomac, reîntors din călătoria sa, ordonează în Sebeșul-săseș, Piața mică 13. (272) 2-3

„Város-majör Szanatorium“

și „**HYDROTHERAPIE**“
26 odăi arangiate cel mai modern. Supraveghiere medicală permanentă.
Telefon 88-99.
Birou central; stabiliment medical:
Budapest, Ferencz körút 29. n. a 8-9; d. a. 3-5.
Director-șef:
Dr. Cosmutza.
(884) 35-

Pălărier român

să caută pentru un oraș cu puternic ținut românesc. De e măstru harnic, ar putea înota în bine, așa ar fi primit și așa i-ar merge.

Adresa orașului și celor cu cari s'ar pune în înțelegere — o dă Administrația foii.
(9) 2-5

CALFĂ!

La societatea comercială „**Consum**“ din Blaj afă aplicare imediat o calfă din bransa bătăniei și ferăriei.

„**CONSUM**“
societate comercială pe acții în Blaj.
(271) 2-3

Cele mai bune călcăie de gummi

sunt călcăiele:

Cei-ce doriți să fiți scutiți de pagubele în vite!

Intrați sub scutul „*Reuniunii proprietarilor de vite*“ dela Orăștie (Szászváros), care asig ră pe economi contra ori-cărui pagube în vite!

Precum s'a dat de știre prin foaia „*Tovărășia*“, această Reuniune a intrat în viață dela 8 Maiu 1910. Și dela aceea și încoace, plătește toate pagubele în vite a membrilor săi, cari sunt în rînduială cu înscrierea și plata taxei! — A plătit în 12 luni, peste 20.000 coroane despăgubiri membrilor săi!

Nu e greutate mare!

Cînd intri spu, cît ți-s vrednice vitele, și la caz de pagubă plătești numai 4 fileri după fiecare 100 coroane, ce ai asigurat pe vitele tale.

Plăți nu ai de făcut, decît cînd la un ortac din cercul tău s'a întimplat o pagubă în vitele asigurate!

Ca să poți asigura, te faci membru al Reuniunii, cumpărînd o „*cuotă*“ (acție) de 4 cor. pentru fiecare 1000 de cor. asigurate; prețul cuotei îl plătești în 2 ani. La înscriere să cere numai 1 cor. din ea. Cei cu vite multe, cari asigură mai multe mii, își iau de fiecare 1000 cor. asigurate, cîte o cuotă, — care rămîne însă averea lor, și la ieșirea din Reuniune și-o capătă înapoi.

Incolo: la intrare dai 1 cor. taxă de primire și plătești ajutorul, cît ți-s vine pentru un caz de pagubă (de atitea-ori 4 fil., cîte sute de cor. asiguri. Plătești adecă înainte o pagubă).

Azi toți membrii Reuniunii, formează deja 4 Despărțăminte, ce să conduc de Cancelaria centrală dela Orăștie. Precum asigurații vor spor mai mult, Reuniunea va împărți pe cei asigurați în cercuri, cari au în coprinș lor cam 3000 de vite, și soții din un cerc de acesta plătesc ajutor, numai cînd e pagubă în cercul lor. Numai la caz de epizootie (boală lipicioasă), direcția poate îndruma pe un cerc a veni și el în ajutorul celui-lalt, după îndemnul: „*a zi ție, mîne mie!*“ (726) 18

Amănunte, tipărituri, îndrumări, cereți la cancelaria:

„*Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie-Szászváros*“

Telefon 172. „**LA CROITORIA UNIVERSALĂ**“ Telefon 172.

I. PETRAȘCU, SIBIU — NAGYSZEBEN,

„*Strada Cîsnădlui Nr. 30*“
Depozit de stoffe engleze și germane.

Să pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu șic, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, baltoane, etc. — Asemenea să execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit să afă diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, porteepe, mănuși, etc.

Atrag deosebita atențiune asupra reverenșilor preoțesți, ce să pregătesc în atelierul meu, :::::: după moda cea mai nouă. ::::::

== Comandele să pregătesc în timp foarte scurt. ==

Pictor de case și firme.

Subscrisul fac cunoscut că m'am așezat în Orăștie (casele ospătăriei Vlad, în drumul țării) ca zugrăvitor de case, de biserici, de firme și vopsitor.

Primesc zugrăviri de case și de biserici după modelele cele mai nouă. Fac table de firme frumoase! Vopsesc uși, ferești, mobile, padimente, în colori de oleiu.

Rog a fi onorat cu comande. Prețuri moderate!

CAROL MIHAIL SCHMİDT,

(269) 4-5 pictor-zăgrăvitor în Orăștie (Szászváros).
Drumul țării, casele ospătăriei Vlad.

„ARIEȘANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN TURDA.

Prospect de emisiune.

Adunarea generală a Institutului de credit și economii »Arieșana«, societate pe acții în Turda, ținută la 24 Faur a. c., avînd în vedere dezvoltarea treptată a institutului a hotărît estinderea cercului de activitate prin înființarea de filiale și totodată urcarea capitalului social dela 160.000 Cor. la 300.000 Cor., prin emisiunea alor 1400 buc. acții nouă, în valoare nominală de 100 Cor.

Cu executarea acestor hotărîri s'a încredințat direcțiunea, care totodată raportează că pînă în prezent a deschis filiale în lara-de-jos și în Ghirișul-de-arieș, și că cererile de împrumut ale clientelei, — cari pînă acum, conform bilanțului trecut au fost satisfăcute fără reescomp, — de acum înainte din capitalele disponibile nu mai pot fi împlinite.

Direcțiunea pe baza acestei hotărîri esmite următorul prospect de emisiune și ofere spre optare, respective subscriere, nouele acțiuni, pe lîngă următoarele condițiuni:

1. Fiecare acționar are dreptul de a opta în valoarea nominală de 100 Cor. la acție și 3 Cor. spese de emisiune, atîtea acții, cîte are transcrise în cartea acționarilor.
2. Pentru acei acționari, cari ar dori să subscrie un număr mai mare de acții de cîte au înregistrate, precum și pentru neacționari, prețul unei acții nouă să statorsească în 120 Cor. și 3 Cor. spese de emisiune.

Opțiunea, precum și nouele subscrieri Direcțiunea, le va primi în ordinea intrării listelor de subscriere.

3. Sumele intrate peste prețul nominal al acțiilor, după detragerea speselor de emisiune, să vor adauge la fondul de rezervă.

4. Terminul pentru dreptul de optare precizat în punctul prim să fixează pînă la 1 Novembre c. iar pentru subscrierea celorlalte acții fără drept de optare, pînă la 1 Decembre 1911.

5. Prețul acțiilor să solvește la următoarele termene:

a)	la subscriere 10% și 3 Cor. spese de emisiune	
b)	pînă la 31 Decembre 1911	20%
c)	» » 1 Martie 1912	10%
d)	» » 1 Maiu 1912	20%
e)	» » 1 Iulie 1912	10%
f)	» » 1 Septembrie 1912	15%
g)	» » 1 Novembre 1912	15%

Acționarilor însă le stă în voie a solvi și mai multe rate de odată. După sumele solvite, dela ziua solvirii să compută 5% dobîndă, pentru ratele decăzute și nesolvite la timp să vor computa 6% interese de întîrziere, și totodată Direcțiunea își rezervă dreptul a să conforma §. 11, care sună:

»...Nesolvindu-se vre-o rată din acțiuni la timpul său, Direcțiunea provoacă prin publicare de 3-ori a numărului respectivei acțiuni, în foile societății pentru răspunderea ratei restante, și cînd nu să solvește nici după 4 săptămîni din ultima publicare prin jurnale, atunci posesorul acțiunii să provoacă direct prin postă la solvire, care dacă în 15 zile dela expedarea provocării n'ar urma, dreptul de acționar pentru acele acțiuni să dechiară pierdut și sumele deja solvite, trec în fondul de rezervă al institutului.

Excepțiunea se face pentru orfani, al căror tutor după denumirea primită din partea respectivei sedrii orfanale, — este îndatorat a răspunde ratele restante în timp de 6 luni cu 6% interese de întîrziere«.

6. Acțiunile din noua emisiune vor intra în toate drepturile acțiilor vechi numai cu 1 Ianuar 1913.

7. Acțiunile nouă să vor elibera numai după solvirea întregului preț, iar solvirile parțiale să vor cvita în un certificat interimal.

8. Subscrierea de acții e a să face pe contrapagina prospectului și solvirile să efectuească la casa institutului.

9. Pentru hotărîrea definitivă asupra înmulțirii capitalului social și pentru modificarea corespunzătoare a statutelor, atît vechii acționari, cît și noii subscriitori vor fi convocați la adunarea generală, care va putea hotărî înmulțirea capitalului social și la sumă mai mare, sau mai mică decît 300.000 Cor., după cum capitalul asigurat prin semnările de acții acceptate de direcțiune, va fi mai mare, sau mai mic.

Turda, la 19 August 1911.

(277) 1-2

DIRECȚIUNEA.